

HE 137/2015 vp / Asiantuntijalausunto

1.1 Yleistä

Ulosottokaaren ja velan vanhentumisesta annetun lain 11 §:n muuttaminen esitetyn mukaisesti tulisi nopeuttamaan ja yksinkertaistamaan sekä mahdollistamaan joustavamman sähköisen tiedoksiannon Ulosottokaareissa. Esityksessä ehdotetut menettelyt sähköiseen tiedonvaihtoon toisivat myös kustannussäästöjä sekä parantaisivat loppuasiakkaiden käyttökokemusta/asiointikokemusta.

1.2 Kansalaisen asiointitilin ominaisuuksien täsmennys/tarkennus

Kansalaisen asiointitili toimittaa viranomaiselle esityksen mukaisesti koneellisen kuittauksen siitä, kun viesti on toimitettu käyttäjän asiointitilille. Viranomaisen on myös mahdollista saada koneellinen kuittaus myös siitä, kun henkilö on avannut viestin (ei vaadita käyttäjältä erillistä kuittaus- ta eli on eri asia kuin todisteellinen tiedoksianto).

Henkilön tavoitettavuustietojen osalta käyttäjän on tilin käyttöönoton yhteydessä ilmoitettava sähköpostiosoite, puhelinnumero tai molemmat (sekä kielitieto, jolla heräteviestit toimitetaan käyttäjälle), joihin käyttäjälle lähetetään heräteviesti, kun hänelle on tullut asiointitilille uusi viesti. Järjestelmä kehottaa tarkistamaan omien yhteystietojen ajantasaisuuden vähintään puolen vuoden välein.

Kuten esityksessäkin on kerrottu, asiointitili on tietoturvallinen järjestelmä, joka on siis auditoitu Viestintäviraston toimesta korotetulle tietoturvatasolle eli tämä mahdollistaa STIII-tasoisien (LUOTTAMUKSELLI- NEN) aineistojen säilyttämisen järjestelmässä. Rekisteröityminen ja kirjautuminen järjestelmään edellyttävät aina vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetun lain (617/2009) mukaista vahvaa sähköistä tunnistamista.

1.3 Tiedoksiantojen sähköinen toimittaminen

Ehkä yksi keskeisimmistä huomioista esityksessä on asiakirjan sähköiseen toimittamiseen liittyvä vastaanottajan suostumustieto. Asiakirjojen toimittamiseen asiointitilille sovelletaan sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annettua lakia (13/2003) ja tavalliseen sähköiseen tiedoksiantoon sovelletaan lain 19 §:ää eli asiakirjan toimittaminen sähköisesti edellyttää aina vastaanottajan suostumusta. Kuten esityksessä on huomioitu, on erittäin tärkeää että suostumuksen antaja ymmärtää, että hänelle voidaan toimittaa tiedoksianto sähköisesti.

On erittäin keskeistä huomioida käyttäjän asiointitilin käyttöehtojen hyväksyminen yleisenä suostumuksena siihen, että asiointitiliin liitetyt viranomaiset saavat toimittaa asiakirjoja sähköisesti käyttäjille. *"Käyttäjän on hyväksyttävä asiointitilin käyttöehdot ennen kuin hän voi ottaa asiointitilin käyttöönsä. Asiointitiliä luotaessa on katsottu, että yleinen suostumus asiakirjan sähköiseen toimittamiseen viranomaisilta on riittävä. Suostumus kattaa tiedoksiantojen vastaanottamisen myös viranomaisilta, jotka liittyvät asiointitiliin kansalaisen jo otettua asiointitilin käyttöönsä."*

Erillisen suostumuksen pyytäminen asiointitilin käyttöön ei parantaisi nykytilannetta, vaan tulisi todennäköisesti heikentämään palvelujen käytettävyyttä niin käyttäjien kuin viranomaisten kannalta, koska yhteiskunnassa ollaan siirtymässä laajemmin sähköisiin palveluihin, jonka takia erillisten suostumusten pyytäminen ja hallinnointi tulisi todennäköisesti rajoittamaan merkittävästi sähköisten tiedoksiantojen hyödyntämistä. Sähköisen tiedoksiannon ulkopuolelle jääville jouduttaisiin lähettämään tiedoksiannot paperipostilla, josta muodostuisi lisäkustannuksia sähköiseen tiedoksiantoon verrattuna.

Ehdotuksessa on myös hyvin otettu kantaa siihen että tiedoksiannon vastaanottajan oikeusturvaa ei vaaranneta, vaan henkilöllä on aina mahdollisuus ottaa asiointitili pois käytöstä, jonka jälkeen hänelle toimitetaan tiedoksiannot paperipostilla tai hän voi ilmoittaa ulosottomiehelle haluavansa asiakirjat muuhun osoitteeseen. Asiointitilissä huolehditaan siitä että jokaisesta uudesta sinne tulleesta viestistä lähetetään asianomaiselle heräteviestillä (sähköpostilla tai tekstiviestillä tai molemmilla) tieto uuden asiakirjan saapumisesta asiointitilille.

1.4 Todisteellinen tiedoksianto

Ehdotuksessa on huomioitu myös ulosottokaaren 3 luvun 40—41 §:ssä säädetty todisteellinen tiedoksianto, joita voidaan myös toimittaa asiointitilille (todisteelliseen sähköiseen tiedoksiantoon sähköisestä asiointitilistä viranomaistoiminnassa annetun lain 18 §:ssä säädetyin edellytyksin). Asiointitili lähettää asianomaiselle herätteellä/herätteillä tiedon siitä, että asiakirja on luettavissa asiointitilillä, jonka jälkeen käyttäjä tunnistautuu vahvasti järjestelmään ja sen jälkeen kuittaa tiedoksiannon vastaanotetuksi ennen viestin avaamista. Asiointitili toimittaa koneellisen kuittauksen (vastaanottajan kuittaus ja vastaanottoaika) joko automaattisesti viranomaiselle tai mahdollisesti viranomainen voi hakea viestin tilatiedon erillisellä haulla (eräajolla) järjestelmästä.

Jos asianomainen ei ole noutanut asiakirjaa seitsemän (7) päivän kuluessa, asiakirja toimitetaan tiedoksi muulla tavoin todisteellisesti.

1.5 Valtiontaloudelliset vaikutukset

Säästölaskelmasta saattaa puuttua asiointitililtä tekstiviestinä lähtevien heräteviestin kustannukset, jotka toistaiseksi hieman pienentävät säästöjä. Oletettavasti tulevaisuudessa maksuttomat heräteviestikanavat korvaavat enenevässä määrin tekstiviestien lähetystarvetta, jolloin tämä kustannuserä pienenee.

11.2.2016 Helsinki

Kari Pessi

Toimitusjohtaja

Valtori